

27.1.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia: Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maatalouden rakennetuesta

Asetuksella säädettäisiin maatalouden rakennetukilaissa tarkoitetun aloitustuen ja investointituen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

Asetusluonnokseen liittyen MTK ry haluaa tuoda esiin seuraavaa.

MTK ry kiittää ministeriötä investointitukijärjestelmän vakaudesta sekä mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Esityksen mukainen investointitukijärjestelmä ei aseta eri ohjelmakausilla investoineita viljelijöitä taloudellisesti merkittävästi eriarvoiseen asemaan. Esityksessä on kiitettävää myös korkotukilainojen säilyminen. MTK katsoo, että investointituet kokonaisuudessaan huomioivat toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset varsin hyvin ja antavat viljelijöille mahdollisuuden kehittää tilojensa toimintaa pitkäjänteisesti.

3 § Tuettavat investoinnit

MTK pitää kaikkia maatalon investointituella tuettaviksi suunniteltuja toimenpiteitä tarpeellisena.

12 § Hakuaika

MTK pitää aloitus- ja investointitukien jatkuvaa hakua toimivana ratkaisuna, mutta ehdottaa tämän pykälän osalta ohjelmakauden alkuun siirtymäsäännöstä. Asetuksen tullessa voimaan ja hakujärjestelmien avautuessa vuoden ensimmäiselle hakujaksolle ei välttämättä jää kovin montaa päivää. MTK esittää, että ensimmäistä hakujaksoa pidennettäisiin toukokuun 15 päivään 2023 asti, jotta alkukesästä saataisiin joitain päätöksiä ennen kesälomia ja jotta viljelijät uskaltaisivat investoida jo kesän aikana. Jos ensimmäinen hakujakso jää viljelijöiltä käyttämättä, on uhkana, että monen investoinnin aloittaminen siirtyy seuraavalle vuodelle, koska seuraava hakujakso päättyy vasta 15.8.2023.

15 § Aloitustuen määrä ja 16 § Aloitustukeen liittyvä korkotukilaina

MTK kiittää pykälissä ehdotettuja korotuksia aloitustuen ja lainan enimmäismääriin sekä valtiontakauksen lisäämistä osaksi aloitustukea. Maatalouden toimintaympäristössä on tapahtunut todella suuria muutoksia viimeisen ohjelmakauden alkamisen jälkeen. MTK toteaa, että ehdotettua suuremmat korotukset olisivat olleet toivottuja toimintaympäristön haasteista johtuen.

20 § Investointituen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Pykälässä esitetyn mukaan investointitukea ei makseta käytettyjen koneiden tai laitteiden hankinnasta aiheutuvista kustannuksista. MTK katsoo, että hyväkuntoisten ja tarkoitukseensa hyvin sopivien käytettyjen koneiden ja laitteiden hankinta tulisi olla myös tukikelpoista. Tällä hetkellä koneiden ja laitteiden toimitusajat voivat olla hyvinkin pitkiä, pahimmillaan jopa 1,5–2 vuotta, mikä viivästyttää investoinnin toteuttamista. Uuden koneen ja laitteen hankintapakko lisää myös tarpeettomasti maatalouden kustannuksia.

27.1.2023

MTK toteaa, että pykälään olisi hyvä saada joustoa esimerkiksi siten, että käytettyyn koneeseen tai laitteeseen voisi saada tukea, jos hakija pystyy osoittamaan, ettei kyseiseen koneeseen tai laitteeseen ole aiemmin saatu investointitukea.

26 § Yhteinen ojitusinvestointi ja yhteistä ojitusinvestointia koskeva suunnitelma

MTK pitää hyvänä, että tukea voidaan maksaa sekä perinteisesti toteutetuille että luonnonmukaisia ratkaisuja hyödyntäville ojitusinvestoinneille. Peruskuivatuksesta huolehtiminen itsessään parantaa edellytyksiä hyvän maan kasvukunnon ylläpitämiseksi, jolloin myös ravinnekuormitusriski pienenee. Luonnonmukaisten ratkaisujen hyödyntäminen tuo lisäarvoa mm. luonnon monimuotoisuuden paranemisen kautta.

39 § Aloitustuen maksaminen

Rakennetukilain 35 §:n muutoksen johdosta aloitustuen saaja hakee jatkossa itse aloitustuen maksatusta. MTK toivoo, että muutoksesta viestitään näkyvästi ja toistuvasti, etteivät viljelijät unohda hakea tuen maksatusta, varsinkaan toisen erän osalta, minkä kohdalla tuen myöntävästä päätöksestä on ehtinyt kuluä pitkä aika.

45 § Maatalouden hankintailmoitus ja 46 § Tarjouspyyntö

Pykälissä käytetään sekä termiä *hankinnan tekijä* että *tuen hakija*. Jos näillä tarkoitetaan samaa, tulee pykälää yksinkertaistaa siten, että näistä käytetään vain yhtä termiä.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Johan Åberg
Maatalousjohtaja

Airi Kulmala
Asiantuntija

Kimmo Tammi
Juristi